

Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasiilo „Osrednje zveze gostilničarskih zadrug na Slovenskem“.

==== List izhaja 25. vsakega meseca. ====

Za člane v „Deželni zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno K 20.—. Sicer stane list celoletno K 24.—, polletno K 12.—, četrtletno K 6.—; posamezne številke 2 kroni.

==== Cena inseratom: 1/48 strani K 4.—, pri večkratnih objavah popust. ====

==== Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 16. ====

==== Strankam je uredništvo na razpolago vsak dan od 8.—18. ure. ====

==== Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 20. vsakega meseca, s tem dnem se uredništvo zaključ. ====

Št. 5.

V Ljubljani, 25. maja 1921.

Leto VIII.

Vinotoč.

Gostilničarstvo ima v svojem kožu-hu še eno uš, katero bo treba na vsak način s krepko leskovko čimpreje venkaj iztepti, pri čemur pa bodo morala oblastva solidarno sodelovati oziroma našim zahtevam ugoditi, ker sicer bode-mo postavili vsa prizadevanja treznost-nih družb in predpisov o narodnem zdrav-ju na laž in bi morali smatrati, da je vse-vkup le ropotanje po zraku, pravi kači pa se noče na glavo stopiti. Za prehranjevanje ljudskih mas so postavljene redne gostilne. Tem je v obrtnem redu natančno določena dopustnost njihovega obratova-nja. Tega reda se vsakteri tudi dostojno drži in malokomu pride na misel izvrše-vati širšo obrt, kakor pa mu jih določajo v dekretu podeljene pravice. To je naš red in disciplina. Poglejmo pa, kako se pustijo oblastva farbat po trgovcih, kramarjih in branjevcih. Toži se, da primanjkuje dan-danš vsepovsodi delavstva. A to dejstvo obstaja resnično le vsled ljudske lenobe in delomrznosti iz vseh krajev se natepe-nih narodov v naše dežele in državo. Zna-no nam je, da se oglašajo pri gostilničar-skih organizacijah dan za dnem razne osebe — moški in ženske — iz sicer slo-vanskih, a vendar nam preje neznanih krajev, povprašujoč ali bi bilo mogoče do-biti kje kako gostilno v zakup ali »na ra-čun« ali vsaj vinotoč čez ulico, vidi pa se jim že vnaprej, da so za gostilno ravno toliko kakor — za brus. Ako se takemu kompetentu odvrne, da ni ničesar primer-nega na razpolago, pač pa potrebujemo dobrih kuharic, kletarjev, hlapcev in prid-nih pomivalc, se takoj poslovi in odide, kajti delati se takim ljudem zdi menda že nečastno. Lahko živeti, čeprav slabo,

malo postopati in lenobo pasti, je priprav-neje. Izmisli si nov izum. Izvoha kje kako votlino v podobi kleti ali prodajalnega lo-kala, naznani pri obrtni oblasti trgovino magari s suho robo, suhimi češpljami in hruškami in prodajanjem piva, vina in po-kačic v trgovsko zapečatenih steklenicah. In komaj je taka beznica odprta, se že razglašajo po vasi ali trgu, tu in tu se dobi vino 1 ali 2 kroni cenejše in vse hiti do-bavljati tam vino, dasiravno je isto proti onemu, ki ga redni gostilničar toči, 50% manj vredno, si ga nosi osobito delavstvo na dom, ne po 1/4 litra ali pol litra, mar-več kar v 1 in 1 1/2 literskih, seveda vse drugo kot pa v trgovsko zapečatenih ste-klenicah. Če pa je zrak čist in nihče, ki bi bil nevaren, ne vidi, pa se začne tudi kar v lokalu sistematično nalivati. Takove »kundšafti« se potem gugljejo okrog go-stilen in ker očesa postave sumničijo edi-no le gostilničarje, če se pijanec ziblje po ulici, ima ta pričakovati, da bo danes ali jutri klican na odgovor, ali pa vsaj še strožje nadzorovan. Ta zvičajnost pridobivanja pravic za prodajanje pijač se je v novjšem času prav živo pojavila povsod, kjer so zadruga v obče protivno nastopile proti ustanavljanju vinotočev v odprtih steklenicah čez ulico, koji so bili nekda precej v modi. Ta najnovejša kuga, t. j. podeljevanje pravic prodajanja v zaprtih steklenicah pa se je vsled tega jela prav močno širiti. Pijanstvo se s tem na naj-skrivnejši način podpira in delavcu pa, ka-teri slučajno ni na varčevanje namenjen, daje prilika skrivoma vse zapiti, kajti zna-no je, da je v ljudstvu že taka narava, če dobi kdo kje eno stvarceno vinar ceneje, si jo bo privoščil štirikrat toliko, kot pa, če ima plačati za isto stvar normalno ceno. Te politike namreč zdravstveni ab-

stinentarji ne vedo, ker sicer bi se gotovo v njih zakonih in naredbah v prvi vrsti nahajal pasus, da je podeljevanje pravic za razne vinotoče čez ulico in podeljevanje pravic branjevcem in trgovcem pro-dajati navadne pijače v zaprtih posodah za vselej zabranjeno. Tovariši gostilni-čarji! To laži-obratovanje trgovstva, ozi-roma ne-gostilničarstva moramo mi ugo-nobiti. Vladam moramo že enkrat dopedati, da gre točenje in prodajanje po-živil gostilničarstvu, trgovanje s fisočimi drugimi predmeti pa trgovcem. Proti ta-kim, sedaj že obstoječim šušmarškim bran-jarijam pa nastopajmo takoj brezobzir-no. Vsak poedini gostilničar bodi oster nadzornik takega prodajalca, ki si je pridobil pravice prodajanja čez ulico v za-pečatenih steklenicah. Vsaka steklenica, ki jo kdo nese iz take trgovine, mora biti z gobo zamašena in z voskom zapečaten. Pivo v steklenicah mora biti z gobo za-mašeno, nikakor ne v patentiranih ste-klenicah. Ravno ista je z žganimi pija-čami. Ne ženiraj se nihče tega dejanja ovađuštva, tvoj konkurent trgovec se ne ženira ti škodovati, zakaj bi se ti bal braniti se. Povsod se takaj dejanja naj takoj naznanijo združnemu načelstvu, navede še ena ali dve priči, z zahtevo, da mora zadruga vsak tak poedini slučaj ovaditi pristojni obrtni oblasti, to je okrajnemu glavarstvu ali mestnemu magistratu, ter zahtevati, da policijski organi zadevo za-sledujejo in se storilca občutno kaznuje. Po večkratnem takem nastopu se bodo šušmarji že naveličali posegati v našo obrt. Na mestu bo tudi, da bodo organiza-cije zahtevale, da se tudi za taka trgova-nja uvede informacijsko postopanje podelitve ali nepodelitve pravic prodajanja v trgovsko zaprtih steklenicah, ker se gre

istotako zvedeti, je-li je zadotični kraj podana potreba prebivalstva za tak obrat ali ne. Torej zadruga, delujte za proč s šušmarji — proč z vinotoči!

Dične stanovanjske zadeve.

Vže lansko leto smo se bavili s stanovanjskim uradom, kojemu se pri raznih prilikah zahoče po lokalih gostilniških obratov ter je osrednja organizacija podala na kongresu v Beogradu tudi protest proti takemu preganjanju gostilničarjev od te strani. Te dni pa se je pojavil zopet en tak slučaj, ki je eden najdrastičnejših kar si jih sploh misliti more.

Član ljubljanske zadruga g. Bohomil Šlachta nas obvešča, da se mu je z odlokom z dne 6. maja t. l. št. 1297/21 zaseglo vse poslovne prostore v Narodnem domu v prid Jugoslovanskega podpornega društva slušateljev ljubljanske univerze. Ker se imajo naše organizacije po svojih pravih zavzemati za koristi in obrambo svojih članov, se mora podati proti takemu postopanju navedenega urada najodločnejši protest.

Državljska prava, ki slone na raznih pogodbah, izvršenih po obstoječih zakonih in predpisih obrtnega, družabnega in splošnega državljskega reda, se vendar ne smejo teptati s samovoljnimi naredbami v pristranske namene gotovih družb.

Med zakupnikom Narodnega doma in društvom, ki ima pravo na to posest, obstoji pogodba, katere se ne more smatrati samo kot prazno cunjjo, ker sicer nastanejo za eno ali drugo stranko sitne komplikacije in pravde na škodo enega kot drugega.

Na podlagi te pogodbe je dobil podjetnik kredit pri denarnih zavodih za adaptacijo in prireditvev prostorov, kar ga je veljalo nad 300.000 kron, ker sicer bi ne mogel prevzeti tako velikega podjetja.

Kdo mu naj sedaj povrne ta investirani kapital, ko je vsa oprema prilagodena specijelno za te lokale, neprimerna, oziroma neporabna za kako drugo obratvališče?

Kdo odškoduje obrtnika, ki je navezan na to obrt, obrat sam na sebi pa neobhodno potreben v tem posloplju, kjer se zbirajo dan za dnevom razna društva, korporacije in posamezni ljudje, ki jemljejo hrano itd. In končno kaj se hoče s tem nasilstvom koristiti akademskemu podpornemu društvu, morda mu nuditi podvzetje gostilne same, kajti za kaj drugega prostori sploh niso prikladni. Žalostno, da se stanovanjski urad ne vé drugam obrniti kot na podiranje podjetij, katera so prizadetih stale ogromne svote, ter s tem do beraštva ugonabljaati podjetne obrtnike, ko nasprotno s takimi dejanji ni za dobrobit akademskih društev v tem pogledu ničesar doseči in tudi ni najmanjše nujnosti za podpiranje tem načinom, prepotentnih zahtev domišljave mladine.

Iz naših organizacij.

X. redni občni zbor gostilničarske zadruga v Kranju se je vršil dne 17. maja t. l. v 14^{1/2} uri v prostorih g. načelnika Kuralta. Načelnik imenuje zapisnikarjem g. Rizzi Mayerja in overovateljem zapisnika gg. Fran Kristana in Jožef Kniflica. Prečita se zapisek zadnjega občnega zbora in odobri. Na to poda načelnik poročilo o delovanju zadruga v preteklem letu. Iz poročila sledi, da je imela zadruga 42 poslovnih spisov, 3 odborove seje, 5 prošenj za gostilničarske koncesije je bilo ugodno rešenih, 3 so se zavrnilo, po tem mnenju je postopalo tudi okrajno glavarstvo. Glede policijske ure je zadruga podala spomenico na poverjeništvu za notranje zadeve z dobrim uspehom. Zavzemala se je tudi pri okrajnem glavarstvu zaradi tega, da naj milejše postopa s člani glede kazni. Poslala je okrožnico vsem svojim članom glede izenačenja cen vina, piva in jedil. Zadruga je podala tudi davčni oblasti kalkulacijo glede stroškov režij in čistega dobička v tej obrti. Zadruga je bila tudi zastopana na državnem kongresu v Beogradu po g. načelniku, kjer se je doseglo tudi popoln uspeh. Na poverjeništvu za notranje zadeve je podala zadruga protest proti preklicu žganjetoča, kar je imelo končno tudi nekaj uspeha. Članov je imela zadruga koncem pretečenega leta 126. Med letom sta umrla dva člana, 8 članov je odložilo koncesije, oziroma jih je okrajno glavarstvo izbrisalo. Koncesije so bile na novo podeljene 5 članom in pristopilo je tudi pet novih zakupnikov koncesij. Vajencev je bilo na novo vpisanih 3, dva sta bila oproščena, vpisanih je še 17. Letno poročilo se z odobravanjem na znanje vzame. K tretji točki poročila g. blagajnik Benedik, da je imela zadruga v preteklem letu 1586 K 27 v dohodkov in 103 K izdatkov, prebitka 1483 K 27 v. Bilanca je sledeča: Vojno posojilo 800 K, glavnic v Mestni hranilnici 1792 K 69 v, gotovina v blagajni 65 K 76 v, skupaj 2659 K 45 v. Pasivitet ni. Je bilo torej to čisto premoženje koncem leta 1920. Premoženje je razdeljeno na sledeče fonde: inkorporacijski zaklad 424 K, vajeniški zaklad 67 K in na splošno združeno premoženje 2167 K 65 v. Pregledovalca računov izjavita, da sta knjige in račune pregledala in vse v redu našla ter predlagata izreči blagajniku odvezo. K 4. točki dnevnega reda, t. j. glede pobiranja naročnine za stanovski list »Gostilničar«, predlaga načelnik prepustiti zvezinemu odboru, da določi način pobiranja tega prispevka. K raznoterostim se oglasi g. Ivan Gašperlin ter ostro kritizira strogo in posebno izvedbo policijske ure v Šenčurju, katere strogost je tako pendantna, da zahteva, da morajo tamkajšnji gostilničarji zapirati gostilne v soboto ob 7. zvečer, v nedeljo in praznikih pa že ob 5. popoldne. Tamošnje orožništvo postopa tako brezobzirno v izvrševanju svoje službe, da mora biti gostilničar točen pri policijski uri na minute, ker sicer je že napravljena kazenska ovadba — tako, da

imajo nekateri kar po tri ovadbe na enem kupu. Da se tovarišem v Šenčurju olajša obratovanje, predlaga g. Mayer, naj se poda deputacija treh članov odbornikov do g. okrajnega glavarja, da izposluje takojšnjo odpravo te začasne odredbe okrajnega glavarstva, čemur zborovalci soglasno pritrdijo. Nadalje se na predlog istega predlagatelja soglasno sklone, da naj napravi zadruga potrebne korake za ureditev policijske ure tako, da bode v zimskem času do 22. ure, v poletnem pa do 23. ure. G. Jenko predlaga, naj se skuša potom zveze doseči, da se vse naredbe deželne vlade glede policijske ure ali prepovedi točenja žganja popolnoma ukinejo in razveljavijo, ostanejo naj v veljavi le izključno državne naredbe. Gosp. Križnar predlaga, da se zviša pristopninska pristojbina za na novo pristopivše člane, oziroma za novo podelitev gostilničarske koncesije na 200 kron, kjer ima zadruga vsled večjega delovanja tudi več stroškov, je neobhodno potrebno skrbeti tudi za več dohodkov. Na dano glasovanje se predlog soglasno sprejme.

Ker se nadalje ne oglasi nihče več k besedi, se zahvali g. načelnik zborovalcem za udeležbo in zanimanje ter zaključi občni zbor ob 4. popoldne.

* * *

XI. redni občni zbor zadruga gostilničarjev za ljubljansko okolico se je vršil dne 23. majnika ob 10. dopoldne v vrtnem salonu g. Košaka v Ljubljani. Navzočih je bilo 36 članov. Po enournem čakanju otvori načelnik g. Jesih zborovanje, pozdravi navzoče, predstavi obrtnozdružnega nadzornika g. dr. Municha, da prečita zapisnik zadnjega občnega zbora, ki se brez ugovora odobri. Nato poročila tajnik o delovanju zadruga v preteklem letu, katero poročilo se istotako odobri in na znanje vzame. Iz letnega poročila povzamemo sledeče:

Vsled silnega pomanjkanja potrebščin za gostilniške obrate, ki ie vladalo koncem predlanskega in začetkom lanskega leta, se je že na lanskem občnem zboru in tudi preje pri odborovih sejah pojavljala želja, da bi zadruga preskrbela svojim članom vsaj najpotrebnejše blago, kar se drugod le težko n za drage denarje dobiti more. Predvsem se je želelo na dobavo petroleja in sladkorja. Ker se je ljubljanski zadrugi posrečilo dobiti parkrat po primernih cenah sladkor, je tudi naša zadruga zaprosila deželno vlado, da sme dabaviti za svoje člane 1 vagon sladkorja in ravno tako 1 vagon petroleja. Sladkor je bil nato začetkom maja takoj naročen, cena mu je bila tistikrat v nadrobni prodaji 80—90 K kg. Združeno blago bi se kalkuliralo okrog 70 K. Takratne mizerne transportne razmere pa so povzročile, da blago skoraj dva meseca ni bilo mogoče dobiti. Ob času, pa ko je isto dospelo, so vrgli tržaški židje vsled padanja lire več vagonov preje nazaj državnega sladkorja v Slovenijo, osobito na ljubljanski trg in s tem zrušili prejšnjo visoko ceno sladkorja, ki je začela rapidno

padati in ravno ob tistem času, ko bi imela zadruga svojim članom blago razpečavati, so padle cene dan za dnevom do 50 K nazaj. To je kulminiralo teden za tednom sem in tja, en čas nazgor in zopet nazdol. Kjer se je neprestano strašilo, da bo sladkor padal celo na 40 K in bi se zgodila s tem še večja zguba, če bi se blago držalo po nabavni ceni, je odbor sklenil stopnjevat z dnevno ceno ter se ga je oddajalo po vseh mogočih dnevnih cenah kakoršne so se javljale v trgovinah. To je od 70 kron pa doli do 50 K za kg. To je povzročilo, da je imela zadruga pri tem nič manj kot 78.000 K izgube, katero so seveda morali pokriti gospodje, ki so v dobri veri, da se izkažejo, kot prave dobrotnike svojih tovarišev posodili denar za nakup te partije. Tega neuspeha ne bi bilo, ako bi sladkor došel vsaj 14 dni popreje in pa ako bi članstvo imelo več solidarnosti med saboj in sladkor pobralo po ceni, kakor je zadrugo veljal, kajti v obratu je dobil itak sleherni svoj denar zopet nazaj kjer cene poživilom kljub temu, da se je sladkor cenejše dobavil ni nihče znižal. Nasprotno pa so gotovi člani zadrugo, oziroma njen odbor v številnih pismih in celo po klerikalnih časnikih nesramno napadali, odjem odklanjali in razglašali, da se je sladkor nalašč zadrževal češ — še dražji bode — sedaj pa le sami požrite. Tako razumevajo nekateri naši tovariši, združništvo in skupnost. Kako drugače pa je pri drugih enakih korporacijah, bodisi delavskih ali uradniških, ki ne vprašujejo po čem je blago izven njihovih organizacij, za vse je naročeno in vsi ga homo pokupili, velja kar velja. Tak mora biti namreč smisel združništva, ker sicer bi bil vsakdo združnik le tedaj, kadar mu kaže dobiček, kadar pa bi bilo treba z združenimi močmi prijeti, da se otme škode organizacija, pa bi vsi zbežali kakor potepeni cucki. Zadruga tiči torej vsled tega dejstva v dolgovi, ki znašajo še približno 52.000 K, kajti del tega izpodka od 78.000 K se je pokrilo že letošnjo zimo z dobavo vina po cenejših cenah iz Banata, odlični in požrtvovalni člani so priskočili tu zadrugi na pomoč ter se trudoljubivo žrtvovali s pridobitvijo dveh partij vina, da bi tako z malim doštevkom rešili zadrugo vsaj deloma iz tega ogromnega zadolženja, ter omogočili, da se je šele v letošnjem letu okrog 27.000 K na ta dolg poplačalo. Takim možem, ki razumevajo združništvo bolje nego oni, ki so s pridušanjem odklanjali prevzeti nekaj kilogramov sladkorja, bodi izrečena čast in zahvala in priporočilo, da bi zadrugi tudi v bodoče ne odtegnili svoje spretnosti in požrtvovalnosti, ter omogočili, da bi se zadruga v doglednem času izpeljala iz tega neprijetnega položaja. Druga administrativna dela je zadruga med letom opravila s tem, da je v desetih odborovih sejah imela izreči svoja mnenja o 40ih prošnjah za gostilničarske koncesije, katere je bilo deloma predlagati, deloma odklanjati. Zadruga je imela trikratno intervencijo proti preganjanju

njenih članov o priliki dviganja cen pivu, je vložila trikrat zahtevanje za prevreditev policijske ure v ljubljanski okolici. Proti utesnitvi točenja žganih pijač, je podala zadruga peticijo potom zveze na centralno vlado v Beogradu. Pritožnikom, ki so protestirali proti razglasitvi njihovih koncesij ugaslim, je gostiln. zadruga podpirala njihove rekurze kar jim je bilo po večini ugodeno. Zadruga je podala tudi več ovadb proti neupravičenim točilcem branjevcem in trgovcem. Vsega uradniškega dopisovanja je bilo 963 spisov. Članstvo se je pretečeno leto precej skrčilo in sicer radi tega, ker je vlada kolikor mogoče ugajala pritisku in nasvetom absinentarskih družb, ter izdala podrejenim političnim oblastvom navodila, da je število gostilničarskih obratov, kolikor mogoče krčiti, ter vsako priliko porabiti, da se koncesija odvzame ali izbriše. In tako je prišlo, da je padlo število članov zadruge, ki je štela pri vstanovitvi l. 1909 — 410 članov, sedaj na na 361. Vajencev je priglašeni 21. Oproščenih je bilo lansko leto petero. S tem bi bilo poročilo o delovanju v preteklem letu v malih obrisih podano.

Računski zaključek, ki izkazuje 2884 kron in 35 vin. dohodkov in 2835 K 38 v izdatkov, prebitka K 48'50, se po poročilu g. Bricelja, da so pregledniki račune pregledali in v redu našli potrdi. Čisto imetje zadruge znaša v naloženih denarjih in inventarju 2779 K 99 h. Proračun za tekoče leto izkazuje potreščin 4800 K, pokritje teh potrebščin predlaga g. Bricelj predvsem zvišanje pristopninske pristojbine. In sicer za prevzete gostilniškega obrata po stariših inkorporacijske pristojbine 100 K, za zakupnike ali namestnike, ki izvršujejo koncesije na račun nedoletnih tudi K 100, za popolnoma nove koncesije pa 300 K in naj se te določbe v § 14 pravil temu odgovarjajoč prenarede. Na dano glasovanje je bil ta predlog soglasno odobren. Isti predlagatelj opozarja nadalje, da z ozirom na to, ker se novih koncesij sedaj le malo podeljuje, ta sprememba še ne bo zadostno krila proračunjene potrebščine je neobhodno potrebno, da se pobira od vseh članov tudi še zadruga doklada ter predlaga, da se letos uredi stvar tako, da ima sleherni član zadruge plačati 50 K zadruga doklade, s tem bode plačan tudi strokovni list za vsakega člana, ostalo pa bode za zadruga potrebščine. Na poziv načelnika ima li kdo kakovi drugačni predlog, se ni nihče oglasil, ter da na to predlog g. Briceljna na glasovanje, katere mu so zborovalci soglasno pritrdili. K raznoterostim opozarja g. nač. Jesih, da se je v lanskem letu mnogo trudilo od strani zadruga izposlovati pri deželni vladi pametnejšo in primernejšo policijsko uro, vendar ni bilo pri tedanjih strankarskih oblastih ničesar doseči. Sedanji predpisi o policijski uri so tako neprimeri, da naravnost otežkočuje izvrševanje obrata. In še dandanes jašejo posameznike, ki so v danih potrebah bili prisiljeni nekaj malega imeti dalje gostilne odprte.

Predlaga deputacijo treh članov, ki naj po najkrajšem času poseti g. deželnega predsednika, da se ta pereča zadeva že enkrat pravično uredi. G. Kališek želi, naj naj se zadruga objednem zavzame tudi za to, da se smeta po gostilnah zopet obdrževati godba in ples, ki nai iih okrajno glavarstvo brez pridržka proti predpisanim taksam dovoljuje. Obrtno združni nadzornik dr. Munich poda glede organizacij več važnih nasvetov in priporočil, ter povdarja, da bo združništvo imelo odločnost in veljavnost, kadar se bo sedanji obrtni red še zboljšal in bo zadrugam podana večja kompetenca v stanovskih in obrtnih zadevah. Povdarja pa, da le v združništvu bo možno stanovske zadeve korstno urejevati. — Ker se ni nihče več oglasil k besedi, zaključil načelnik zborovanje ob pol 12. uri.

Stanovske zadeve.

Iz različnih krajev nam dohajajo naročila za pošiljanje raznih naredeb, katere morajo biti v lokalih vidno nabite. Tako nadrobno razpošiljanje daje zelo mnogo opravka, vknjižb, poštnih stroškov itd. **Zato prosimo vse one, ki so že pisмено naročali,** stopiti k svoji zadrugi in zahtevati, da naroči ista za vse člane dotične potrebne tiskovine, kajti tem predpisom se bo moral sleherni pokoriti ne samo nekateri. Tiskarne ali knjigotržnice teh tiskovin ne zakladajo; dobe se le potom organizacije. Za kraje, koder še ni zadrug, že ne rečemo, a koder ste pa že organizirani, ni separatizem na mestu. Čemu so zadruge? Zganite se!

*

Pravilnik za gostilničarje predpisuje v 14. točki, zadnji odstavek, da mora imeti vsak lastnik obrata knjigo »Kontrolnik«, v katero vpišujejo nadzorovalni organi uspehe, kateri so se podali pri vsakokratnem nadziranju. Mnogi so domnevali, da obstoji tak »Kontrolnik« iz posebnih tiskovin, to pa ni, marveč služi za to lahko vsaka trdo ali mehko vezana knjižica ali zvezek s kakimi 20 ali 40 stranmi. Dati jej je na zunanji strani nadpis »Kontrolnik« in taka knjižica se hrani na primernem mestu za kontrolne ali revizijske svrhe.

Poziv!

Mestni magistrat nam vpošilja razglas deželne vlade za Slovenijo z dne 30. aprila 1921, št. 2763/21, o razpisu volitev za obrtno sodišče v Ljubljani, ki se bodo vršile v drugi polovici meseca junija 1921 s pozivom, da obvestimo vse svoje člane v okolišju ljubljanskega sodišča, da do **31. maja 1921** pisмено naznanijo svojemu občinskemu predstojniku, v Ljubljani mestnemu magistratu, stajališče svojega obrata in pa podatke, potrebne za sestavo volilnih imenikov obeh volilnih razredov. Imena vseh članov, vrsto obrata in stajališče je zadruga mestnemu magistratu že podala.

Vsi podjetniki, odnosno delodajalci (obrniki, namestniki, poslovodje, zakupniki in voditelji obratov) pa so zavezani tekom omenjenega roka sestaviti in poslati občinskemu predstojniku popoln seznam **moških in ženskih delavcev, zaposlenih dne 10. maja 1921 v njih obratu, ki so izpolnili 20. leto, ki bivajo že najmanj 1 leto v tuzemstvu in ne pripadajo stanju učencev.**

Zadružne zadeve.

Občni zbor bolniške blagajne članov zadruga gostilničarjev v Ljubljani se je vršil dne 28. aprila 1921 ob 4. popoldne v gostilniških prostorih g. Frana Kavčiča v Ljubljani. Dnevni red: Letno poročilo, poročilo o računskem zaključku, sprememba pravil in slučajnosti. Po konstatirani sklepčnosti in otvoritvi zborovanja se poda štatistično poročilo in poročilo o računskem zaključku za leto 1920. Zaključek izkazuje 20.558 K 48 v dohodkov in 16.545 K 78 v izdatkov, prebitka 4012 K 70 v, od tega je bilo 4000 K naloženo k rezervnemu fondu, 12 K 70 v pa prenešeno na nov račun. Skupni rezervni zaklad znaša 22.469 K. — Poročilo se po izjavi preglednika g. Plankarja, da so računi bili pregledani in v redu najdeni vzame na znanje. K točki tretji dnevnega reda se poroča, da je načelstvo, z ozirom na dejstvo, da z dosedanjimi malimi doneski ni možno zadostiti blagajniškimi obveznostim, ker so se vse reči, kar služi zdravstvu zvišale v cenah za več kot 1000 odstotkov, sklenilo predlagati občnemu zboru spremembo § 6 pravil tako, da plačujejo člani odslej 5 dinarjev namesto 5 K prispevka mesečno. V § 7 pa se predlaga dajatev podporna 10 K dnevno, pogrebščine pa 400 K in končno določba v § 9 odstavek drugi, da se oskrbovanje v bolnici plača samo po III. oskrbovalnem razredu. Na dano glasovanje so se vse te izpremembe sprejele in odobrile. Ker se k posameznostim ni nihče oglašil, zaključni načelnik občni zbor ob 1/4 na 6.

Neopravičeno utesnjevanje časa v gostilniški obrti.

Poverjeništvu za notranje zadeve deželne vlade za Slovenijo je dne 21. maja 1920 izpremenilo določbe z dne 5. maja istega leta, s katerimi je bila policijska ura za vse kraje v Sloveniji 21. za gostilne in 22. za kavarne, ter določila za gostilne 22. uro in za kavarne 23. uro. Za vso Slovenijo razen ljubljanskega, celjskega, mariborskega in ptujskega mesta, veljavno z dne 1. junija 1920, do konca takrat vpeljanega letnega časa. Ko pa je premaknjeni letni čas minil in bil za eno uro zopet nazaj pomaknjen, hote oblasti in podrejeni organi, da bi šla tudi policijska ura nazaj na 9. in 10. uro. Ta predpis pa je naravnost nevzdržljiv, ker ga občinstvo kot gostilničar ne moreta izpolnjevati. Pomisliti se mora, da je v

poletenskem času ob sedanjih policijski uri skoraj še beli dan, kmetsko delavstvo se ni niti od dela vrnilo in marsikdo ima čas šele po 9. stopiti na čašo okrepcilne pijače in si pri kozarcu vina odpočiti — tako je tudi z potniki in izletniki. So pa tudi obrati, ki se čez dan ne vidi v njih žive duše, šele v večernem času sedejo sosede skupaj na razgovor in okrepcilo.

To vtesnjevanje obratovanja ni danes z ničemer vtemeljeno in skoraj da vže kar otežkoča prehranjevalne razmere, ker kdorsibodi želi tudi v poznejših urah kaki prigrizek, zato je neumevno, iz kakega namena se vzdržuje ta utesnitev pri nas v ljubljanski okolici — a ne samo tu, marveč po vsej deželi, ko imamo v veliki meri opraviti s tujci in izletniki, koji bi se radi v tej sveti božji naravi tudi bolje počutili pri obstajanju slobodnejših razmer, kot pa so sedanje.

Pozivljamo vsa zadružna načelstva, naj takoj podajo na deželno vlado v Ljubljani, oddelek za notranje zadeve prošnjo s približno tako utemeljitvijo, kakor smo jo zgoraj napisali, da ista razveljavi sklepa z dne 5. in 21. maja 1920, ter določi enotno policijsko uro za vso Slovenijo za gostilne 23. in za kavarne 24. uro. Te prošnje prosimo brez odloga takoj vložiti, da dospejo zajedno z vlogo, katero bo zveza tozadevno predložila. Stvar je pereča, ker se dogajajo neprestano slučajji, da službeno prevroči organi spravljajo posamezne gostilničarje v velike neprilike in kazni.

Sloga jači, nesloga tlači.

Na Hrvatskem je poleg političnih brbljačev a la Radič tudi mnogo takih tičev v obrtni, sosebno pa v gostilničarski stroki. Kriči se venomer: »Bemti Boga« — samo, da je sloga! Pobija pa ena organizacija drugo in ako Petru ni všeč Pavel, dasi je ta še toliko koristnega storil za gostilniški stan, zbere se nekaj malkontentov, da je korajža skupaj in na to pa udri ga. Za Hrvatsko obstoji vže nad 30 let gostilničarska zveza v Zagrebu, ki je spočetka s skromnimi, a zadnji čas zelo intenzivnimi deli zelo mnogo koristila gostilničarstvu Hrvatske in Slavonije. V novjšem času so se pa pojavili separatisti, ki hote imeti še jedan savez poleg že obstoječega. Ker je v gostilniški obrti možna le jedna sama tendenca, t. j. ščititi in braniti koristi svojih članov, nam je neumevno, kaj hoče in kakšne tendence misli novi savez zasledovati. Vzrok, ki ga navaja list »Gostilničarski savez« v 1. številki bi bil za to separatistično akcijo baje ta, da se je prejšnji stari gostilničarski savez branil sprejeti zagrebačko za drugo kot članico. Ako je to istina, moramo žal izreči, da je bila to neupravičljiva napaka, kajti naloga saveza mora vendar biti družiti, ne pa razdruževati. Pri nas n. pr. nima savez sploh nikakega razloga kako zadrugo odklanjati, ker imajo zadruga, ko se ustanovijo sedaj po

naredbi deželne vlade za Slovenijo že avtomatično postati članice zvez. Kakove zastarele zakone in naredbe imajo še Hrvati v tem pogledu, nam ni znano in kakor obsojamo to nameravano razcepljenost, tako nam bodi dovoljeno izreči svoje začudenje, kako pride stari savez do tega, oziroma kje je dobil vzrok izključenja, oziroma nesprejemanja ene prvih zadrug v deželi v svoje članstvo. Upajmo, da se bo to nesporazumljenje poleglo med našim dičnimi hrvatskimi tovariši in bolezen nagajivosti obojestransko popustila.

Ljubljanski veliki semenj 1921.

Neizprosno zahteva sedanjí čas od vsakega naroda, da postavi v boj za svoj obstanek in svojo prihodnost najboljše svoje sile. Ta boj pa more uspešno bojevati samo oni narod, ki svoje sile dobro pozna, da jih more o pravem času uporabiti na pravem mestu.

Prva naloga našega ujedinenega troimenskega naroda je, spoznati samega sebe, spoznati lastno moč in to predvsem na polju, ki je prineslo že vsakemu narodu, ki ga je pridno obdeloval, blagostanje, na polju industrije, obrti in trgovine.

Medtem ko je naša država po večini agrarna, baš slovenski del ni posebno oblagodarjen s tem naravnim zakladom. Osredotočiti nam je radi tega vse svoje moči predvsem v industriji, obrti in trgovini. Pričetek je dan, treba je samo na tem potu pogumno stopati naprej. V primerno vzpodbudo vsem, ki že v teh panogah delujejo, predvsem pa, da pokažemo ostali naši domovini, kaj znamo in kaj zmoremo, da pokažemo svojo moč v teh panogah ter dokažemo s tem, da posedamo marsikaj, o čemer se je mislilo do sedaj, da je treba importirati iz inozemstva, in da se spoznamo medsebojno, so se na seji, ki se je vršila na inicijativo trgovske in obrtniške zbornice, zveze obrtnih zadrug ter oddelka ministrstva za trgovino in industrijo pri deželni vladi, vsi v velikem številu zastopani interesirani krogi soglasno izjavili za prireditev vzorčnega semnja v letu 1921 v Ljubljani.

Z veseljem je moči konstatirati, da je namera, prirediti ta semenj, ki se nazove »Ljubljanski veliki semenj 1921«, in ki se bo vršil od 6. do 21. avgusta tekočega leta v Ljubljani, vzbudila v industrijalnih, obrtnih in trgovskih krogih tako veliko zanimanje, da se je na prvi poziv, služeč samo splošni informaciji, odzvalo okoli 200 tvrdk, ki rabijo za razstavitev svojih proizvodov okoli 2200 kvadratnih metrov.

Priprave za veliki semenj so v polnem teku. V interesu tvrdk je, da čimprej vsaj načeloma javijo ali se udeležijo semnja, ker je za priprave in zlasti za ureditev prostorov treba vedeti, s kakšno udeležbo je računati. Zato se tvrdke, ki niso še odgovorile, pozivljajo, da to čimprej store, vsi pa, ki niso prejeli direktnega vabila, so naprošeni, da se s tem smatra-

jo za nujno vabljenje, se izjaviti v principu na naslov »Urad ljubljanskega velikega semnja v Ljubljani, Turjaški trg št. 6, II«, ali so voljni na tem velikem semnju razstaviti svoje proizvode in koliko kvadratnih metrov prostora bodo približno v to svrlo rabili.

Ni treba posebno poudarjati velike važnosti tega velikega semnja za naša podjetja. Razstavljalci morejo imeti velike praktične koristi. Saj imajo vzorčni semnji poglavitno praktične namene in se zato v vedno večjem številu ustanavljajo, po drugih državah: izborna reklamno sredstvo so in dajejo najboljšo priliko odjemalcu, da nazorno spozna nove dobre nabavne vire, razstavljalcu pa, da razširi krog svojih odjemalcev, obema pa nudijo možnost takojšnjih kupčijskih sklepov.

Organizacija kopališč, zdravilišč in letovišč v Jugoslaviji.

Na I. kongresu kopališč, letovišč in zdravilišč v Zagrebu dne 29. in 30. decembra 1920 se je obravnavala kot prva in najvažnejša točka o organizaciji vseh kopališč, letovišč i. dr. v Jugoslaviji.

Ker je to vprašanje za našo javnost velikanske važnosti, priobčujemo v naslednjem referatu Cirila Dolenca, ravnatelja zdravilišča v Rogaški Slatini z izvajanji g. Fuchsa, delegata Daruvara in resolucijami, ki so v zvezi s tem vprašanjem.

Razen zdravilišča v Rogaški Slatini ima Slovenija tudi še toplice v Dobrni in Rimskih Toplicah, dvoje manjših toplic in mnogo prekrasnih naravnih lepot, ki jih že zdavnaj uporablja človeštvo kot letovišča in zdravilišča — posebno poudarjam gorenjsko stran nekdanje vojvodinje Kranjske s svetovno znanim Bledom.

Ker dozdaj nisem imel nobene prilike spoznati — razven hrvatskega Primorja in Krapinskih Toplic — drugih letovišč in zdravilišč naše lepe Hrvatske in ker sem popolnoma neorijentiran glede drugih podobnih podjetij ostale Jugoslavije, moram pripoznati, da mi manjka v tem oziru splošnega pregleda. Umevno, da je za nas Slovence ostali široki svet sedanje ujedinjene domovine Jugoslavije v tem oziru še malo poznan, ker nas je ločila do prevrata visoka stena, — danes za vedno porušena. Prepričani smo vsi o tem, da nas čaka v naši bogati domovini mnogo dela, da jo že itak zavidano dvignemo še višje. To hočemo! Naše žilave moči, naš bistri razum — je gotovo porok, da to dosežemo!

Naloga tega kongresa je, da razmotrivo o velikih nalogah, zadanih glede napredka in procvita naših kopališč, zdravilišč i. dr., da bomo v stanju, te naše bogate naravne zaklade sami čimbolje izkoristiti v prilog našega zdravja in razvedrila —, ne manj pa, da se odpro vrata na stežaj vsemu drugemu svetu, da jih tudi njemu odkrijemo v uporabo.

Vse livale in vsega priznauja je vredna inicijativa, ki jo je v dobrem razumevanju našega položaja storilo Društvo za promet stranaca v Zagrebu. Očividno in samoobsebi je umevno, da je na tem polju potrebno tudi sporazumno sodelovanje s strani inštitucije za promet tujcev. Da je dalo inicijativo k zamišljeni organizaciji ravno društvo za promet stranaca v Zagrebu, se mi zdi popolnoma naravno, ker uvidevamo, da vodi glavna prometna žila skozi Zagreb.

Tudi naša glavna kopališča in zdravilišča se nahajajo na prometni glavni žili, ki vodi v Zagreb. Rogaška Slatina je najbližji sosed Krapinskih Toplic in je dobro obiskovana že od nekdanj od Hrvatov, po preobratu tudi s strani Srbov. Ne dolgo in stekla bo železniška zveza med Rogaticem in Krapino. Tako bo vodila pot iz vzhodne in južne Jugoslavije do Slatine preko Zagreba.

Omenjene okolščine in ravno navedeno dejstvo glede mnogobrojnega obiska našega zdravilišča s strani sosedov Hrvatov in Srbov, uplivajo na čimdalje bolj prijateljski stik med tem zdraviliščem in onimi činitelji, ki se zanimajo za naše zdravilišče in nas spodbujajo k skupnemu nastopu in skupnemu uspešnem delovanju na tem polju. Nepobitna istina je, da je v močni organizaciji najti zdravo podlago za napredek in dosego uspešnega cilja.

Na glavni skupščini društva za promet stranaca v Zagrebu dne 15. avgusta 1920 je to društvo sprožilo misel in sklenilo, da zasnuje posebno sekcijo za kopališča, zdravilišča in letovišča. Iz pravilnika, ki ga je društvo takrat izdalo, je razvideti, da si je društvo zadalo nalogo, z ustanovitvijo posebnega centralnega urada služiti vsem zahtevam, ki jih bodo stavila učlanjena kopališča itd. Društvo je povabilo k pristopu vsa taka podjetja celega področja kraljevine SHS. Pred očmi je imelo takrat cilj, dvigniti na ta način promet tujcev, poskrbeti in posredovati za čim boljše in hitrejše prometna sredstva in v splošnem posvečati pozornost na čim večjo udobnost napram gostom, ki obiskujejo naša zdravilišča in kopališča. Društvo je zagotovilo vsem članom te sekcije da sodelujejo pri sejah, sklicanih po tej sekciji in da hočejo z vso marljivostjo in energijo zastopati sklenjene predloge pri javnih oblastvih. Zamislilo si je že tudi tehnično izvedbo organizacije te sekcije, sprožilo koristne ideje in dokazalo resno voljo, osredotočiti vse svoje delovanje na čim večjo in dostojnejšo stopnjo.

Kopališča, zdravilišča itd. Slovenije in Hrvatske so v raznih rokah; so to a) državna last, b) še ne likvidirana, samo v državni upravi, c) zemalska last, d) last akcijskih družb in e) tudi last zasebnikov. Kako je v Srbiji v tem oziru, o tem nisem orijentiran. Kar se tiče akcijskih družb in zasebnih podjetij, je stvar glede pristopa enostavna, ker je to le od njih lastne volje odvisno. Drugače je to glede državnih

podjetij, ki so seveda odvisna od dotične deželne vlade in v tej poněkod od poverjeništev za javna dela, drugod od zdravstvenih odsekov, ki so zopet odvisni od ministrstva za narodno zdravje v Beogradu. Pristop državnih podjetij k organizacijam je torej odvisen od teritorialnih oblastev, ker ona kot taka ne morejo preko teh pristopiti na lastno pest. Tudi je naš splošni položaj glede števila in obsega pokrajinskih skupščin in pokrajinskih odborov še na nejasnem, pa tudi glede vrst poslov, ki bodo spadali v njih področje in ki jih bodo smeli opravljati v samostojnem delokrogu. K vrhovnemu izvrševanju avtonomnih pokrajinskih zadev bo spadal brzkone tudi tujski promet, letovišča, kopališča in zdravilišča. Tudi mi izključeno, da bodo pokrajinski odbori v važnejših panogah svojega delokroga zasliševali posebne stalne sosvete in da bo v to področje pokrajinskega odbora spadal ravnotako tudi tujski promet. V Sloveniji imamo od države vzdrževan inštitut »Generalnega komisarijata za tujski promet v Ljubljani«, ki je podrejen poverjeništvu za javna dela.

Po mojem mnenju je splošna organizacija le mogoča na ta način, da se vsa podjetja te vrste poddržavijo, ali pa da vsa preidejo v privatne roke. — Zadnje besedo glede splošne organizacije pa bo mogoče izreči šele tedaj, ko dobimo jasno sliko glede naše državne konstelacije. V nobenem oziru ne bo prezrti izvedbe organizacij bodisi na ta ali na oni način, ker smatram organizacijo s splošnega vidika za potrebno, da se dvigne ta važna panoga na ono stopinjo, ki jo tudi v tem oziru zahteva ugled naše ujedinjene države.

Po referatu g. Dolenca je govoril delegat Druvara, ravnatelj kopališča g. Fuchs o sodelovanju državnih oblastev in vsehprizadetih krogov pri organizaciji kopališč, zdravilišč itd. in o dvigu in regulaciji prometa tujcev v celi državi. Poudarjal je absolutno potrebo, da ostanjejo letovišča i. dr. pod privatnim in ne pod državnim vodstvom. Trgovski duh in privatna inicijativa so najboljše garancije za napredek istih. V dokaz svojim trditvam je navedel mnogo primerov. Podržavljenje vseh zdravilišč in kopališč bi značilo njihovo propast. Dokazoval je slabe posledice tudi v takih slučajih, če bi bila zdravilišča kot državna last oddana v najem. Izjavil je svoje pričakovanje, da bo podvzela naša država vse v povzdigo nivoja naših kopališč.

Od resolucij, ki so se stavile ob zaključku kongresa in se nanašajo na organizacijo zdravilišč itd., navajamo sledeče:

1. Kongres sklene, da se vsa kopališča, toplice, zdravilišča, letovišča in sanatoriji na teritoriju kraljevine SHS združijo v eden savez s sedežem v Zagrebu in to začasno pod okriljem društva za promet tujcev, ki je že preje organiziralo sekcijo za to. Vsako kopališče, toplice,

zdravišče, letovišče in sanatorij je dolžno pristopiti v ta savez.

2. Napredek naših kopališč, toplic, zdravišč, letovišč in sanatorijev je odvisen v prvi vrsti od svobodnega razvitka istih na podlagi privatne inicijative in s pomočjo privatnega kapitala; iz tega razloga se izjavlja kongres najenergичneje proti četudi posrednjemu poddržavljenju kopališč, toplic, zdravišč, letovišč in sanatorijev.

3. Kongres želi, da vodstvo saveza zainteresira i državni i privatni kapital, da se bodo mogla dvigniti in razširiti naša kopališča, toplice, zdravišča, letovišča in sanatoriji.

4. Kongres sklene zaprositi državno oblast, da v bodoče pri podeljevanju dovoljenja za ustanovitev kopališč, toplic, zdravišč, letovišč in sanatorijev zahteva najstrožje vse po zakonu predpisane pogoje in da ne izdaja koncesij, ne da bi zaslila savez in kopališki odbor, oziroma da se k razpravam o napravah, ki se bodo v notranosti državne oblasti upostavljale v svrhu ureditve kopališč, toplic, zdravišč, letovišč in sanatorijev, pokliče delegat saveza.

Ostale točke resolucije se nanašajo na druge zadeve.

Razno.

Vinska dražba. Vlastelinstvo Opeka Josipa grofa Bombellesa na Vinici, Hrvatsko, bo prodajalo dne 4. in 5. junija 1921 dražbenim potom 1000 hektolitrov vina iz lastnih vinogradov letnika 1917 in 1920 sledečih vrst: šipon, beli burgundec, rulanec, traminec, renska graševina, portugizec in skadarka. Dne 4. junija ob 10. zjutraj bo licitacija v vlastelinskem vinogradu Litmerk, pol ure hoda od železniške postaje Ormož na Štajerskem, in dne 5. junija ob 10. uri zjutraj pa v vlastelinskih pivnicah v Zelendvoru pri Vinici na Hrvatskem, železniška postaja Varaždin. Vozovi iz Varaždina v Zelendvor bodo na razpolago. Kupec mora položiti za kupljeno vino na dražbi polovico vsote takoj, ostanek pa pri prevzetju vina, katero se mora izvršiti tekom treh tednov po licitaciji. Za kupljeno vino ima poslati kupec svojo posodo ter pri prevzemanju vina biti navzoč ali sam ali njegov namestnik.

Vzamem v najem

GOSTILNO

na prometnem kraju v Sloveniji.

Ponudbe na „Gostilniško zadrugo“, Gospo-
svetska cesta 16. Ljubljana.

Pristno haloško vino

lastnega pridelka nudi
DAVORIN TOMBAH
St. Vid pri Ptujju

Transitna klet

v Bohoričevi ulici 28, se odda z vso kletarsko opravilo za izvrševanje vinske in žganijske trgovine z navodili za odjemnike ter tudi mnogo vinske posode.

PIPE ZA SODE

jedilno orodje,
košarice za jedilno orodje,
zobotrebce,
tase itd.

priporoča

trgovina z galanterijo in drobnarijo
Baloh & Rosina
MARIBOR, Grajski trg 3.

Kompletna
acetilenska naprava

za 9 luči, v prav dobrem stanju se po nizki ceni proda. — Več pove Franc Jakše v Novem mestu 35.

Jernej Stelè,
:: LJUBLJANA, Sp. Siška ::
priporoča svojo zalogo najboljših
domačih vin
po zmernih cenah.

Papirne obrisače

(servijete), jedilno orodje, zobotrebce, košarice za jed, orodje, papir in stročnice za cigarete, razno drobnarijo, potne košare, pletarske izdelke itd., itd. priporočata na drobno in debelo

BALOH & ROSINA
MARIBOR, Grajski trg 3.

Koncertna kavarna „BALKAN“
PTUJ, Vseh svetnikov ulica 20.

Vsak večer

KONCERT

prvorazredne damske kapele „Zvezda“.

Sestanek vseh tujcev.

Rendez-vous au Café „Balkan“.

Najboljša zabava v Ptujju
pri dobri kapljici vina,

Za obilen obisk se priporoča

Janko Vučak,
kavarnar.

Poceni

nova dvokolesa, različne pnevmatike, tudi za otroške vozičke, šivalni stroji in vsakovrstni deli **F. Batjelu, Ljubljana, Stari trg pri** št. 28. Sprejemajo se v popravo dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji itd. Mehanična delavnica: Karlovska cesta št. 4.

GARJE

srab, kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih **Naftol-mazilo**, ki je brez duha in ne maže perila — 1 lonček za eno osebo po postji 15 kron pri **TRNKOCZY, lekarna, Ljubljana, Slovenija.**

**Prva jugoslovanska
prometna pisarna
LJUBLJANA**

Dalmatinova ulica št. 3, I.

**Reklamacije, revizija
tovornih listov,
trgovska špedicija
:: in gospodarski ::
promet.**

Naznanilo!

Cenj. občinstvu ter vsem turistom vljudno naznanjam, da sem otvoril gostilno in prenočišče v Stražišču pri Kranju.

Točil bom vedno najboljša pristna vina vseh vrst, preskrbljeno bo za vsakovrstna gorka in mrzla jedila, ker je v hiši dobro vpeljana mesarija in prekajevalnica.

Za solidno postrežbo jamči

Anton Križnar,
posestnik in gostilničar.

Delniška pivovarna

Laško

priporoča svoje

marčno,

dvojno

marčno

in temno

porter

: pivo :

AVGUST AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 13.

Zaloga raznovrstnega namizja 242
za gostilne, hotele in kavarne.

Vino, belo in rdeče

izborne kakovosti v vsaki množini po primerni ceni nudi

Fran Jakovac, Jaska.

Zastopnik.

Ivan Lovšin, Ribnica.

Zamaške

nove in stare, kupi vsako množino
tvrška Ljubljanska industrija
probkovih zamaškov

Jelačin & Ko. Ljubljana.

Ekstrakt

za

sadni punč.

Ia kvalitete umetno s saharinom oslajen da z vročo vodo izorno pijačo. Okus in vonj pravega punča. Sladkorja ni potreba. Pošilja se od 5 kg naprej po K 10.— kilogram.

ADOLF TOSEK, Praga

Kral. Vinogradi št. 1274/G.

**Raznovrstno
rudninsko vodo**

priporoča

A. ŠARABON v Ljubljani.

Glavna zaloga rudninske vode in špecerijska veletrgovina.

Ceniki na razpolago!

Ceniki na razpolago!

Vinometre „Bernatot“. — Asbestov bombaž in prašek. — Eponit. — Francosko želatino. Lipovo oglje. — Marmornat prašek. — Modro galico. — Natrijev bisulfit. — Ribji mehur. Spansko zemljo. — Tanin. — Zveplo na asbestu. — Zveplo v prahu. — Limonovo kislino. — Vinsko kislino. — Soda bikarbono. — Strupa proste barve itd.

ima v zalogi po najnižji ceni

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Zidovská ulica 1.

Z vsemi v špecerijsko in delikatesno stroko spadajočimi potrebščinami, kakor tudi z vseh vrst namiznimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje in najsolidnejše tvrška

T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Volepražarna za kavo z električnim obratom.

Zaloga mineralnih vod.

Zaloga stekla, porcelana in svetiljk
Fr. Kollmann
 v Ljubljani
 dovoli gostilničarjem in kavarnarjem pri večji naročbi izdatno znižane cene.

A. Bajec
 cvetlični salon
 Pod Trančo 2
 vrtnarinja
 Tržaška cesta 34
 v Ljubljani.

Mazilo zoper „**Srbečico**“ garje, lišaje za ljudi in živino, stane en lonček 12 K, po pošti 15 K. Mazilo je belo, ne smrdi, ne maže perila. — Dobi se v lekarni

Trnkoczy, Ljubljana.

Vinska trgovina in restavracija
Peter Stepic
 Spodnja Siška štev. 256
 priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih gorc.
 Telefon št. 262.

Slivovko
 tropinovec
 rum
 cognac-medicinal
 razne fine likerje

:: ter vsakovrstno kolonijalno blago priporoča tvrdka ::

Gregorc & Verlič
 Ljubljana, Cesta na Gorenjsko žel. 7.

SODE

vseh velikosti, za vino, žganje, olje, med in mast, a osobito izdelujem sode za transportiranje vina, kakor tudi za hrambo, vse solidna in trpežna izdelava.

Nadalje sprejemam vsa v to stroko spadajoča popravila

po najnižjih cenah.

Zaloga sodov ter sodarskega lesa.

Franjo Repič

sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo, Kolezijska ulica št. 18

Jakob Zalaznik

pekarija, slaščičarna in kavarna

Starl trg 21

se priporoča sl. občinstvu posebno z dežele

na zajutrak.

Posredovalnica za službe gostilničarske zadruga v Ljubljani Marije Terezije cesta štev. 16

posreduje brezplačno za vse službo iščoče

: v gostilničarskem obrtu :

Gospodarji iz Ljubljane plačajo 60 v, z dežele 1 K.

Tovariši gostilničarji! Poslužujte se te ugodne prilike!

Največja slovenska hranilnica

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Je imela koncem leta 1918 vlog . . . K 80,000,000 — rezervnega zaklada . . . „ 2,500,000 —

Sprejema vloge vsak delavnik Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Hranilnica je pupilarno varna.

Dovoljuje posojila na zemljišča in poslopja proti nizkemu obrestovanju in obligatornemu odplačevanju dolga.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno Kreditno društvo.

Vinska trgovina Ant. Müllerja v Domžalah

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, hrvaških in štajerskih vinskih gorc ter zagotavlja točno in solidno postrežbo po primernih cenah.

Vino se dostavlja na dom ali pošilja po železnici.

Pristni brinjevec

se dobi po primerni ceni pri

Franc Švigelju na Bregu
 pošta Borovnica, Kranjsko.

ZALOGO VINA

izvrstnega, dolenskega, hrvaškega in banaškega priporoča tovarišem gostilničarjem

FRANC KURALT
 gostilničar v Kranju.

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani
 (Spodnja Siška)

priporoča svoje izborne izdelke, kakor:
marčno, dvojno marčno in izvožno pivo v sodčkih in steklenicah.

Dobé se tudi tropine in sladne cime, ki so kot živlaska krma zelo priporočljive.